258

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W CHOSZCZNIE
z dnia .....

w sprawie uchylenia uchwał dotyczących przystąpienia do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących m.in. obręby: Suliszewo, Rzeczki, Rzecko, Wardyń, Chełpa, Baczyn, Smoleń, Raduń, Korytowo, Krzowiec, Stawin, Gleźno, Koplin, Rudniki, Zamęcin, Wysokie, Nowe Żeńsko, Zwierzyn, Stary Klukom, Bonin, Piasecznik, Radaczewo oraz Sławęcin w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy Choszczno

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2026 r. poz. 662) oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r. poz. 538), Rada Miejska w Choszcznie uchwala, co następuje:

§1. Uchyla się w całości:

1) Uchwałę Nr III/20/2024 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno obejmującego części obrębów: Suliszewo, Rzeczki, Rzecko, Wardyń, Chełpa, Baczyn, Smoleń, Raduń, Korytowo, Krzowiec;

2) Uchwałę Nr III/21/2024 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno obejmującego części obrębów: Stawin, Gleźno, Koplin, Rudniki, Zamęcin, Wysokie, Nowe Żeńsko, Zwierzyn;

3) Uchwałę Nr XVI/130/2025 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 21 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów ewidencyjnych Korytowo, Raduń oraz Wardyń, w gminie Choszczno;

4) Uchwałę Nr XX/153/2025 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębach: Nowe Żeńsko, Stary Klukom i Zwierzyn w gminie Choszczno;

5) Uchwałę Nr XXIII/181/2026 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Bonin, Piasecznik, Radaczewo oraz Sławęcin, w gminie Choszczno.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Choszczna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
Michał Pierób

UZASADNIENIE

Przedmiotem niniejszej uchwały jest uchylenie uchwał Rady Miejskiej w Choszcznie inicjujących procedury sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy Choszczno.

Uchwały te stanowią podstawę dalszych działań planistycznych, w tym opracowania projektów planów, prowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uzyskiwania opinii i uzgodnień, wyłożenia projektów do publicznego wglądu oraz w dalszej kolejności uchwalenia planów miejscowych. Z tego względu uchwały o przystąpieniu nie mają charakteru technicznego ani wyłącznie porządkowego. Wyznaczają one kierunek polityki przestrzennej gminy i uruchamiają procedury prowadzące do trwałej zmiany sposobu zagospodarowania przestrzeni.

Podstawowym punktem odniesienia dla oceny zasadności tych uchwał jest obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno. Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że sporządzanie miejscowych planów powinno pozostawać spójne z przyjętymi kierunkami polityki przestrzennej gminy wynikającymi ze Studium, a w przypadku zamiaru przyjęcia rozwiązań wykraczających poza te kierunki konieczne jest uprzednie dokonanie odpowiednich zmian dokumentu kierunkowego.

Z obowiązującego Studium wynika, że dokument ten nie wskazuje elektrowni wiatrowych jako kierunku rozwoju przestrzennego gminy Choszczno ani nie wyznacza terenów przeznaczonych pod ich lokalizację. Jednocześnie to samo Studium rozróżnia inne rodzaje odnawialnych źródeł energii i dopuszcza określone formy ich lokalizacji na wybranych terenach, co potwierdza, że dokument nie traktuje wszystkich źródeł OZE jednakowo.

W konsekwencji należy przyjąć, że lokalizacja elektrowni wiatrowych nie stanowi elementu przyjętej polityki przestrzennej gminy Choszczno. Skoro Studium nie wyznacza terenów pod takie inwestycje i nie wskazuje ich jako kierunku rozwoju przestrzennego, to uruchamianie oraz prowadzenie procedur planistycznych zmierzających do ich lokalizacji pozostaje niespójne z dokumentem nadrzędnym dla planowania miejscowego. Sam fakt prowadzenia procedury planistycznej nie usuwa tej niespójności. Im dalej procedura postępuje, tym większe jest ryzyko utrwalenia rozwiązań niespójnych z obowiązującą polityką przestrzenną gminy.

Istotne znaczenie ma także to, że na terenie gminy nie mamy do czynienia z jedną odosobnioną sprawą planistyczną, lecz z całym systemem równoległych postępowań dotyczących tego samego rodzaju inwestycji. Uchwały objęte niniejszym projektem obejmują liczne obręby ewidencyjne i znaczne obszary gminy. Z przedstawionych dokumentów i informacji wynika, że poszczególne postępowania znajdują się na różnych etapach zaawansowania, ale wszystkie zmierzają do tego samego celu, tj. wprowadzenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych.

W przypadku uchwały Nr III/20/2024 procedura jest najbardziej zaawansowana. Z dostępnych materiałów na stronie BIP Choszczno wynika, że po etapie zbierania wniosków opracowano projekty planów i prognozy oddziaływania na środowisko, a część dokumentacji znajduje się na etapie opinii i uzgodnień lub po ich przeprowadzeniu. Oznacza to, że to postępowanie zbliża się do etapu wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Taki stan nie osłabia potrzeby działania Rady, lecz ją wzmacnia. Właśnie na tym etapie zasadne jest rozważenie przez organ stanowiący powstrzymania procedury, jeżeli prowadzi ona do utrwalenia rozwiązań niespójnych z dokumentem nadrzędnym.

W przypadku uchwały Nr III/21/2024 dla obrębów Stawin, Gleźno, Koplin, Rudniki, Zamęcin, Wysokie, Nowe Żeńsko i Zwierzyn procedura pozostaje na etapie początkowym po zakończeniu zbierania wniosków. W źródłach brak danych o przejściu do kolejnych etapów, takich jak opracowanie projektu planu w wersji gotowej do uzgodnień lub wyłożenie do publicznego wglądu. To z kolei oznacza, że zakończenie tej procedury już teraz jest nie tylko dopuszczalne, ale racjonalne, ponieważ pozwala uniknąć dalszych nakładów pracy i kosztów związanych z rozwijaniem postępowania, które od początku nie znajduje jednoznacznego oparcia w Studium.

W przypadku uchwały Nr XVI/130/2025 dotyczącej fragmentów obrębów Korytowo, Raduń oraz Wardyń zakończono etap składania wniosków i spotkań otwartych, a z uwagi na upływ czasu należy przyjąć, że procedura powinna znajdować się na etapie opracowywania projektu planu i równoległego prowadzenia prac nad prognozą oddziaływania na środowisko, przy braku danych o wyłożeniu projektu do publicznego wglądu. Oznacza to stadium pośrednie: dalej niż etap wyłącznie formalnego przystąpienia, lecz jeszcze przed etapem finalizacji planu. Taki stan nie zmienia zasadniczej oceny prawnej, ponieważ uchwała inicjująca nadal pozostaje podstawą całej procedury.

W przypadku uchwały Nr XX/153/2025 dotyczącej obrębów Nowe Żeńsko, Stary Klukom i Zwierzyn również zakończono etap spotkań i składania wniosków, a obecnie procedura pozostaje na etapie sporządzania projektu planu oraz prowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Także i tutaj nie wykazano zakończenia uzgodnień ani wejścia w etap wyłożenia. Postępowanie jest więc rozwijane, mimo że dotyczy inwestycji, które nie zostały wskazane w Studium jako kierunek rozwoju przestrzennego gminy.

Najświeższa uchwała, Nr XXIII/181/2026, dotycząca fragmentów obrębów Bonin, Piasecznik, Radaczewo oraz Sławęcin, znajduje się jeszcze na etapie składania wniosków do projektu planu oraz do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, z terminem upływającym 13 kwietnia 2026 r. Oznacza to, że procedura nie tylko trwa, ale cały system takich procedur jest nadal rozszerzany na kolejne obszary gminy. Ta okoliczność ma znaczenie zasadnicze. Pokazuje bowiem, że organ gminy nie tylko kontynuuje wcześniej rozpoczęte postępowania, lecz uruchamia również nowe, mimo że wcześniejsze nie zostały zakończone, ich łączne skutki nie zostały całościowo ocenione, a podstawowy dokument kierunkowy nadal nie przewiduje lokalizacji farm wiatrowych na terenie gminy.

Powyższe prowadzi do wniosku, że na obszarze gminy Choszczno mamy do czynienia z fragmentaryzacją polityki przestrzennej. Poszczególne procedury są prowadzone równolegle, na różnych etapach, na częściowo powtarzających się lub sąsiadujących obszarach, bez wykazania ich wzajemnych relacji, bez przedstawienia jednego całościowego modelu zagospodarowania przestrzennego gminy w tym zakresie oraz bez uprzedniej zmiany Studium. Taki sposób działania może być oceniany jako niespójny z zasadą racjonalnego planowania oraz z wymogiem spójności polityki przestrzennej.

Dodatkowo, pomocniczo należy zwrócić uwagę na aspekt finansowy. Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Choszczno na lata 2026–2039 opiera prognozę dochodów i wydatków na założeniach makroekonomicznych, projekcie budżetu i indeksacji poszczególnych kategorii budżetowych. W dokumencie tym nie wskazano jednak w sposób jednoznaczny i policzalny dochodów z tytułu lokalizacji elektrowni wiatrowych jako istotnego i wyodrębnionego filaru stabilizującego budżet gminy. WPF opisuje ogólne mechanizmy planowania finansowego, nadwyżkę operacyjną, dochody majątkowe, relację z art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz prognozowane parametry budżetowe, ale nie przedstawia wyraźnej analizy ekonomicznej uzasadniającej prowadzenie omawianych procedur planistycznych właśnie w oparciu o spodziewane korzyści z farm wiatrowych. Z tego względu nie można przyjąć, aby z dokumentów finansowych gminy

wynikała jednoznaczna, policzalna i długofalowo zweryfikowana potrzeba prowadzenia takich postępowań. Okoliczność ta ma charakter uzupełniający wobec zasadniczej oceny planistycznej.

Brak takiego jednoznacznego powiązania pomiędzy dokumentami planistycznymi a dokumentami finansowymi ma znaczenie nie tylko gospodarcze, ale również ustrojowe. Planowanie przestrzenne nie może sprowadzać się do serii oderwanych od siebie decyzji uruchamianych na kolejnych obszarach bez pokazania ich całościowych skutków przestrzennych, środowiskowych, społecznych i ekonomicznych. Tym bardziej nie można uznawać za wystarczające ogólnych twierdzeń o potencjalnych korzyściach, jeżeli nie zostały one osadzone w spójnym modelu rozwoju gminy.

Znaczenie ma również długoterminowy charakter uchwał planistycznych. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie jest decyzją chwilową. Po uchwaleniu wpływa na sposób korzystania z przestrzeni przez wiele lat, ogranicza lub wzmacnia określone funkcje terenu, kształtuje możliwości inwestycyjne, mieszkaniowe i infrastrukturalne oraz praktycznie przesądza o kierunku rozwoju danego obszaru. Wprowadzanie do systemu planistycznego gminy nowych funkcji o znacznej skali oddziaływania, bez jednoznacznego umocowania w Studium i bez przedstawienia jednego spójnego modelu rozwoju przestrzennego, tworzy ryzyko trwałych konfliktów przestrzennych i skutków trudnych do odwrócenia.

Nie ma przy tym znaczenia, że poszczególne procedury znajdują się dziś na różnych etapach. W przypadku postępowań wczesnych uchylenie uchwał pozwala uniknąć dalszych kosztów i nakładów pracy. W przypadku postępowań bardziej zaawansowanych uchylenie uchwał zapobiega doprowadzeniu do uchwalenia aktu prawa miejscowego, którego systemowa spójność z dokumentami nadrzędnymi budzi poważne wątpliwości. Samo zaawansowanie prac nie może być argumentem za kontynuowaniem procedury, jeżeli jej kierunek budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia spójności z podstawowym dokumentem planistycznym. Przeciwnie, im dalej posunięte postępowanie, tym większa odpowiedzialność organu stanowiącego za przerwanie go przed utrwaleniem nieprawidłowego kierunku zagospodarowania.

Podsumowując, z przeprowadzonej analizy wynika, że:
lokalizacja elektrowni wiatrowych nie została wskazana w obowiązującym Studium jako kierunek rozwoju przestrzennego gminy Choszczno; równolegle prowadzone są liczne procedury planistyczne dotyczące tego samego rodzaju inwestycji; procedury te pozostają na różnych etapach zaawansowania, lecz wszystkie opierają się na uchwałach inicjujących i wszystkie zmierzają do wprowadzenia funkcji niewyznaczonej w Studium; brak jest jednego całościowego dokumentu pokazującego łączny zakres planowanych inwestycji, ich wzajemne powiązania oraz docelowy model zagospodarowania przestrzennego gminy w tym zakresie; a dokumenty finansowe gminy nie wykazują w sposób jednoznaczny i policzalny, by farmy wiatrowe stanowiły wyodrębniony i strategicznie przesądzający filar stabilizacji finansowej gminy.

W tym stanie rzeczy uchylenie wskazanych uchwał jest zasadne. Służy ono przywróceniu spójności działań planistycznych z dokumentem nadrzędnym, ochronie spójności polityki przestrzennej gminy, zatrzymaniu dalszego rozszerzania niespójnego systemu postępowań oraz umożliwieniu ponownego przeanalizowania kierunków rozwoju gminy w sposób całościowy, przejrzysty i zgodny z prawem. Rada Miejska, jako organ właściwy do kształtowania polityki przestrzennej gminy, jest uprawniona do zmiany kierunku działań planistycznych, w tym do uchylenia uchwał inicjujących sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.